



Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. juuli 2021
(OR. en)

10156/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0163 (NLE)

ECOFIN 641
CADREFIN 336
UEM 176
FIN 517

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega kiidetakse heaks Slovakkia
taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

millega kiidetakse heaks Slovakkia taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahu,¹ eelkõige selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhangul on olnud häiriv mõju Slovakkia majandusele. 2019. aastal oli Slovakkia sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta 55 % liidu keskmisest. Komisjoni 2021. aasta kevadprognoosi kohaselt vähenes Slovakkia reaalne SKP 2020. aastal 4,8 % ja peaks aastatel 2020–2021 vähenema kumulatiivselt 0,2 %. Pikaajalised aspektid, mis avaldavad mõju keskpika perioodi majanduslikele näitajatele, hõlmavad eelkõige majandustegevuse koondumist traditsioonilisse töötlevasse tööstusesse, kus on vähe innovatsiooni, lisaväärtust ja puudulikud oskused. Lisaks takistavad erainvesteeringuid suur regulatiivne koormus ning puudujäägid avalikus halduses ja õigussüsteemis.
- (2) 9. juulil 2019 ja 20. juulil 2020 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Slovakkiale soovitused. Eelkõige soovitas nõukogu Slovakkial võtta meetmeid, millega toetada majanduse taastumist, kaitstes samal ajal pikaajalist riigi rahanduse jätkusuutlikkust, parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, parandada igal tasemel hariduse kvaliteeti ja kaasavust ning edendada oskusi, keskenduda majanduspoliitikas rohe- ja digipöördesse ja muudesse valdkondadesse investeerimisele, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi, parandada õigussüsteemi tõhusust ja usaldusväärsust, võideldes korruptsiooni ja rahapesu vastu, ning tagada kvaliteetsed avalikud teenused ja soodne ettevõtluskeskkond. Olles taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal hinnanud nende riigipõhiste soovituste rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et pandeemiaga tõhusalt tegelemiseks vajalike meetmete võtmist ning piisava asendussissetuleku pakkumist käsitlevate soovituste osas on saavutatud märkimisväärne edu.

- (3) Euroala majanduspoliitikat käsitlevas nõukogu soovitusel soovitati euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et tagada muu hulgas poliitika, mis toetab taastumist, ja parandada veelgi ühtlustamist, vastupanuvõimet ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Nõukogu soovitusel soovitati euroala liikmesriikidel samuti tugevdada riiklike institutsioonilisi raamistikke, tagada makromajanduslik stabiilsus, viia lõpule majandus- ja rahaliidu loomine ning tugevdada euro rahvusvahelist rolli.
- (4) Slovakkia esitas 29. aprillil 2021 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikega 1. See esitati pärast konsultatsioone, millesse olid kaasatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid, noorteorganisatsioonid ja muud asjaomased sidusrühmad kooskõlas riikliku õigusraamistikuga. Taaste- ja vastupidavuskavade edukat rakendamist ja kestvat mõju riigi tasandil ning nende usaldusväärsust Euroopa tasandil toetab riikide vastutus nende taaste- ja vastupidavuskavade eest. Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.

- (5) Taaste- ja vastupidavuskavadega tuleks püüda saavutada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“) ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094¹ loodud Euroopa Liidu taasterahastu üldesmäärke, et toetada taastumist pärast COVID-19 kriisi. Need kavad peaksid edendama liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, aidates kaasa määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuue samba rakendamisele.
- (6) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine kujutab endast koordineeritud jõupingutusi reformide ja investeeringute tegemiseks kogu liidus. Koordineeritud ja samaaegse rakendamise ning piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide elluviimisega tugevdavad need reformid ja investeeringud üksteist vastastikku ja tekitavad positiivset ülekanduvat mõju kogu liidus. Seetõttu tuleneb umbes kolmandik rahastu mõjust liikmesriikide majanduskasvule ja töökohtade loomisele teistest liikmesriikidest ülekanduvast mõjust.

Tasakaalustatud lahendused, mis aitavad kaasa kuue samba rakendamisele

- (7) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi kuue kõnealuse määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23.)

- (8) Taaste- ja vastupidavuskavas pakutakse välja reformide ja investeeringute tasakaalustatud kogum, käsitledes nii COVID-19 pandeemia tagajärgi kui ka peamisi struktuurseid sotsiaal-majanduslikke ja keskkonnaprobleeme, mis Slovakkiat mõjutavad, püütakse saavutada ühtekuuluvusega seotud eesmärgi ja aidata kaasa kõigi kuue määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud samba rakendamisele. Selles esitatakse rida meetmeid innovatiivse majanduse jaoks, toetades majanduskasvu eeskätt rohe- ja digipöördesse, aga ka haridusse ja oskustesse investeerimise teel. Üldine eesmärk on taaskäivitada kestlik majanduskasv ning Slovakkia majanduse ja ühiskonna tulevikku suunatud ümbekujundamine, parandades seeläbi elukvaliteeti Slovakkias. Taaste- ja vastupidavuskavas keskendutakse viiele peamisele poliitikavaldkonnale: roheline majandus, haridus, teadus ja innovatsioon, tervis ning avalik haldus ja digiteerimine. Kõigi viie valdkonna puhul selgitatakse taaste- ja vastupidavuskavas selgel ja järjekindlal viisil, kuidas need kuue samba rakendamisele kaasa aitavad. Selline käsitus aitab tagada, et iga sammast käsitletakse põhjalikult.

- (9) Taaste- ja vastupidavuskava väljakujundamise keskmes on rohepööre ja majanduse digipööre. Taaste- ja vastupidavuskavasse lisatud roheliste reformide ja investeeringute eesmärk on suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist ja nende võrku integreerimist, parandada hoonete energiatõhusust ja keskkonnahoidlikkust, parandada säästvate transpordiliikide osakaalu ja vähendada tööstusprotsesside CO₂ heidet, aidates seeläbi kaasa kliimamuutuste leevendamise ja õhusaaste vähendamise eesmärkidele. Nähakse ette olulised reformid ja investeeringud, millega parandada maastike ja ökosüsteemide kliimamuutustele vastupanu võimet, pöörates eritähelepanu veekogude taastamisele. Digitaalsed reformid ja investeeringud peaksid aitama Slovakkia moderniseerida ja toetada kõige suuremate investeeringupuudujääkidega valdkondi. Need hõlmavad eelkõige avalike teenuste ja koolide digiteerimist, digioskuste arendamist ja innovatsiooni toetamist.

- (10) Taaste- ja vastupidavuskavas on esitatud sihipärased aruka, kestliku ja kaasava majanduskasvu jaoks asjakohased poliitikameetmed. Eeldatavasti annavad innovatsioonipotentsiaalile ja tootlikkuse kasvule hoogu meetmed, millega parandatakse teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni ökosüsteemi, ettevõtluskeskkonda, kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust ning haridustulemusi, mis hõlmab ka koolide õppekavade reformi ja õpetajate paremat ettevalmistamist. Taaste- ja vastupidavuskavaga toetatud investeeringute tekitatud nõudluse impulss ning sihipärane tugi innovatsiooniks ja digiteerimiseks peaks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele kasu tooma. Taaste- ja vastupidavuskavas on määratud kindlaks sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvusega seotud asjaomased sotsiaal-majanduslikud probleemid ning esitatud vastavad meetmed nendega tegelemiseks. Eelkõige on selle eesmärk kaasata haridusse hariduslike erivajadustega lapsed ja ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga lapsed, sealhulgas romad. Samuti käsitletakse ühtekuuluvusega seotud probleeme ja piirkondlike erinevusi kaugeleulatuva haiglaravireformi ning avaliku halduse digiteerimise meetmete abil. Lisaks parandatakse selle taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti tervishoidu ning majanduslikku, sotsiaalset ja institutsioonilist vastupidavust. Tervishoiu valdkonnas on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud terviklik reformide ja investeeringute kogum, mille eesmärk on parandada Slovakkia tervishoiusüsteemi vastupidavust, tõhusust, kättesaadavust ja kvaliteeti. Investeeringutega keskendutakse peamiselt haiglaravile, pikaajalisele hooldusele, vaimsele tervisele ja esmatasandi tervishoiule. Investeeringud varajase hoiatamise süsteemi ja taristusse parandavad ootuste kohaselt kriisile reageerimise suutlikkust. Pensionireform vähendab eeldatavasti Slovakkia haavatavust jätkusuutlikkusega seotud riskide suhtes. Järgmise põlvkonna poliitikat hõlmab eelkõige terviklik meetmepakett, mille eesmärk on parandada haridust igal tasemel alates alusharidusest ja lapsehoiust kuni kõrghariduseni.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (11) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama eeldatavasti tõhusalt lahendada kõiki või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks tehtud Slovakkiale esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (12) Pandeemia reageerimiseks vahetult kohaldatud eelarvepoliitikaga seotud soovitusi võib kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti vabastusklausliga lugeda Slovakkia taaste- ja vastupidavuskava kohaldamisalast väljapoole jäävateks, vaatamata sellele, et Slovakkia on 2020. ja 2021. aastal majanduse rahalise toetamise pakilisele vajadusele reageerinud üldiselt sobival ja piisaval viisil. Lisaks ei ole soovitus täita 2020. aastal keskpika perioodi eelarve-eesmärk enam asjakohane, kuna vastav eelarveperiood on möödunud ja 2020. aasta märtsis aktiveeriti COVID-19 kriisi tõttu stabiilsuse ja kasvu pakti üldine vabastusklausel.

- (13) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab üksteist vastastikku tugevdavaid ulatuslikke reforme ja investeeringuid, mis aitavad tõhusalt lahendada kõiki või suurt hulka majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, mida on kirjeldatud Slovakkiale 2019. ja 2020. aastal Euroopa poolaasta raames nõukogu esitatud riigipõhistes soovitustes, eelkõige seoses kaasava hariduse, avaliku sektori juhtimise ning tootlikkust suurendavate investeeringutega rohe- ja digipöördesse, samuti seoses panusega piirkondlike erinevuste vähendamisse.
- (14) Slovakkia taaste- ja vastupidavuskavasse lisatud meetmed käsitlevad asjakohasel viisil rohe- ja digipöörde kiirendamise küsimust. Terviklikud meetmed tegelevad ka pikaajaliste probleemidega hariduse, lapsehoiu, tervishoiu ning teadus-, arendustegevuse ja innovatsiooni valdkonnas. Eeldatavasti tegeletakse nende meetmete abil kõige suuremate puudujääkidega, näiteks hariduse kehv kvaliteet ja kaasavus, killustatud teadus- ja arendus- ning innovatsioonipoliitika koordineerimine, ebapiisav koostöö era- ja avaliku sektori vahel ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni nõrgad tulemused. Taaste- ja vastupidavuskavas pakutud lisameetmed õigussüsteemi, riigihangete ja rahapesu vastase võitluse parandamiseks võivad aidata kaasa paljude asjakohaste probleemide tõhusale lahendamisele. Lisaks eeldatakse, et mitu reformi parandavad riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust.

Majanduskasvu potentsiaali, töökohtade loomise ning majandusliku, sotsiaalse ja institutsioonilise vastupanuvõime toetamine

- (15) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3 aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada liikmesriigi majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada Slovakkia majanduse, sotsiaalvaldkonna ja institutsioonilist vastupidavust, mis aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju ning suurendada sellega liidus majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist.
- (16) Komisjoni talituste simulatsioonid näitavad, et taaste- ja vastupidavuskaval on koos ülejäänud Euroopa Liidu taasterahastu meetmetega potentsiaali suurendada Slovakkia SKPd perioodil 2021–2026 keskmiselt 1,3–1,8 %, arvestamata struktuurireformide võimalikku positiivset mõju, mis võib olla nimetamisväärne. Eeldatakse, et taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab märkimisväärselt kaasa majanduskasvule ja töökohtade loomisele Slovakkias. Taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud investeeringud peaksid andma hoogu kogunõudlusele lühikeses kuni keskpikas perspektiivis, parandades Slovakkia majanduse tsüklilist olukorda ja leevendades seeläbi COVID-19 kriisi kahjulikku mõju majandusele. Investeeringute keskendamine ehitus- ja renoveerimisprojektidele kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ on siinkohal eriti kasulik, arvestades seda, kui ränka kahju Slovakkia ehitussektor pandeemia pärast kandnud on.

- (17) Keskpikas kuni pikas perspektiivis eeldatakse, et investeeringud ja kavandatud reformid aitavad koos lahendada praeguseid majanduskasvu potentsiaaliga seotud probleeme ning soodustada riigi üleminekut mitmekesisemale majandusmudelile, milles keskendutakse rohkem suurema lisaväärtusega tegevusele. See peaks aitama Slovakkia majandusel püsida konkurents- ja vastupanuvõimelisena ning kohaneda tööstuse automatiseerimise ja digimuutuste suundumustega. Taaste- ja vastupidavuskava rakendamine parandab seega eeldatavasti potentsiaalseid väljundeid ning avaldab Slovakkia majanduslikele näitajatele püsivat mõju. Enamik sellest pikaajalisest mõjust tuleneb meetmetest, mis soodustavad teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga seotud tegevust, näiteks teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni juhtimise reform, millega parandatakse nii koordineerimist kui ka rahastamist, ning inimkapitali ja tööjõu suuruse ja oskuste parandamisest, pikendades koolieelset haridust, reformides koolide õppekavasid ning parandades kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust, eesmärgiga suurendada tootlikkust Slovakkias.

- (18) Eelduste kohaselt vähendab taaste- ja vastupidavuskava riigis sotsiaalset ja territoriaalset ebavõrdsust. Ida- ja Kesk-Slovakkia tulemused on üldiselt märkimisväärselt halvemad kui riigi lääneosa omad, kui vaadata mitmesuguseid omavahel ühendatud tööturu- ja sotsiaalnäitajaid, nt hea kvalifikatsiooniga töötajate osakaal, pikaajaline ja noorte töötus, laste koolieelse hariduse asutustesse registreerimine. Haridusliku ebavõrdsusega seotud probleemid lahendatakse eeldatavasti koolide õppekavade reformiga, soodustades võtmepädevusi ja digioskusi ning luues hariduslike tugimeetmete süsteemi. Kuna õpilaste haridustulemused määrab suurel määral ära nende sotsiaal-majanduslik taust, on reformide eesmärk parandada alushariduse ja lapsehoiu kvaliteeti ja kättesaadavust, parandada nõustamisteenuseid, vähendada segregatsiooni ning kaotada koolides õpe kahes vahetuses. Eeldatakse, et need reformid vähendavad haridussüsteemist varakult lahkumist, eriti ebasoodsas olukorras õpilaste puhul, mis aitab kaasa sotsiaalse liikuvuse ja võrdsete võimaluste parandamisele. Kõrghariduse ulatuslikud reformid ja sellesse investeerimine parandab eeldatavasti selle kvaliteeti ja asjakohasust, muutes juhtimise, rahastamise, akrediteerimise ja teadusliku hindamise süsteeme. Ametliku pikaajalise hoolduse teenuste ja lasteaedade arendamine peaks kergendama ebaproportsionaalset koormust, mida kannavad perekonnad ja eriti naised, kes kannavad hoolt ülalpeetavate eest, ning aitama neil tööturul osaleda. Selline poliitika on kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega.

- (19) Vaimse tervisega seotud ravi parem kättesaadavus on kooskõlas deinstitutionaliseerimise strateegiaga. Ka keskendumine kodu- ja kogukonnapõhisele pikaajalisele ja koduhooldusele, palliatiivse ravi parandamine ning selle sektori killustatud juhtimise lahendamine on olulised sammud, mida astudes parandatakse juurdepääsu taskukohasele ja kvaliteetsele pikaajalise hoolduse teenusele. Haiglavõrgustiku ajakohastamine peaks aitama parandada tervishoiuteenuste kvaliteeti ja kulutõhusust ning ühtlasi ka nende kättesaadavust vähem arenenud piirkondades. Ka selle peaks saavutama investeeringutega, mis on suunatud puudulikult teenindatud piirkondades esmatasandi tervishoiu kättesaadavuse parandamisele. Rohepöördega seotud taristuinvesteeringud, eelkõige hoonete renoveerimise programm, peaks looma uusi ehitussektori töökohti kogu Slovakkias, sealhulgas väheste kutseoskustega töötajatele.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (20) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede ei kahjusta oluliselt keskkonnameesmärkide saavutamist (hinne A) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 tähenduses (põhimõte „ei kahjusta oluliselt“).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (21) Slovakkia on teinud kõigi taaste- ja vastupidavuskavasse lisatud meetmete täieliku hindamise põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ seisukohast vastavalt tehnilistele suunistele, mis on esitatud komisjoni teatises „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusraha puhul“¹. Kõigi asjakohaste meetmete võimaliku kahjuliku keskkonnamõju jaoks on seirekorra abil pandud paika sobivad tagatised ja võetud leevendusmeetmed. Neid leevendusmeetmeid kajastavad eesmärgid ja sihid, mis on seotud tööstuse CO₂ heite vähendamisega, hoonete renoveerimisega, sealhulgas katelde väljavahetamisega, hüdroenergiaga, biomassi kasutamisega, teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni investeerimise kavadega ning innovatsiooni toetavate rahastamisvahenditega.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (22) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmäärke toetavate meetmete jaoks määratud summa moodustab 43 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud kooskõlas määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikaga. Vastavalt kõnealuse määruse artiklile 17 on taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas 2030. aasta riiklikus energia- ja kliimakavas esitatud teabega.

¹ ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

- (23) Reformid ja taastuvatesse energiaallikatesse investeerimine, mille eesmärk on eelkõige taastuvate energiaallikate võrguga ühendamise parandamine, kaugeleulatuv hoonete renoveerimise programm, mis põhineb rangetel energiatõhususe standarditel, ning tööstuse CO₂ heite vähendamise kava aitavad eelduste kohaselt Slovakkial saavutada 2030. aastaks CO₂ heite vähendamise eesmärgid ning toetada üleminekut ringmajandusele. Transpordi valdkonna investeeringute ja reformide terviklik pakett peaks toetama elektromobiilsust, reisijate ühistransporti ja kaupade ühendvedu. Eeldatakse, et see annab hoogu kogu liikuvuse ökosüsteemile, mis peaks tooma kasu Slovakkia majandusele.
- (24) Maastikukujunduse, looduskaitse ja veemajandusega seotud reformid ja investeeringud peaksid aitama lahendada probleeme, millega Slovakkia kliimamuutustega kohanemise ning veeallikate, looduse ja elurikkuse kaitse valdkonnas silmitsi seisab.

Digipöörde toetamine

- (25) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmäärke toetavate meetmete jaoks määratud summa moodustab 21 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvatatud kooskõlas määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud metoodikaga.

- (26) Taaste- ja vastupidavuskavas pakutakse välja kaugeleulatuv meetmete pakett, mis toetab Slovakkia majanduse ja ühiskonna digipööret. Hariduse valdkonna meetmete keskmes on digioskused, ühendades endas läbivaadatud õppekavad, õpetajate koolitamise, koolide digiseadmetesse investeerimise ning kõrghariduse digiteerimise. Samal ajal hõlmab taaste- ja vastupidavuskava igas vanuses täiskasvanute digioskuste strateegiat, et tagada nende kaasamine digiteerimise tagajärjel muutuvasse ühiskonda. Lisaks võetakse taaste- ja vastupidavuskava raames meetmeid, millega luua digipöörde jaoks tõhus juhtimismudel. See peaks toetama digiökosüsteemi arendamist ja lõppkokkuvõttes tervele majandusele kasu tooma. Äriühingute digiteerimise toetamine, keskendudes eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, peaks aitama neil tootmisprotsesside lihtsustamise ja innovatiivse tehnoloogia kasutamise teel konkurentsivõimelisena püsida.
- (27) E-valitsuse lahenduste kvaliteet ja juurdepääsetavus peaks paranema tänu kasutajakeskse avaliku teenuse pakkumiseks mõeldud uue digiplatvormi kasutuselevõtule ning avaliku halduse valdkonnas IT-ressursside tõhusamale juhtimisele. Lisaks digitaalsete avalike teenuste arendamisele on Slovakkia eesmärk tugevdada ja standardiseerida küberturvalisust kõigis avaliku halduse sektorites. Lisaks toetab taaste- ja vastupidavuskava digitaalset panust osalemine neljas mitut riiki hõlmavas projektis, sealhulgas digitaalse innovatsiooni keskuste loomine ning Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttega liitumine.

Püsiv mõju

- (28) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7 on taaste- ja vastupidavuskaval Slovakkiale eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.
- (29) Slovakkia taaste- ja vastupidavuskava hõlmab suurt hulka struktuurireforme, millel on eeldatavasti paljudes poliitikavaldkondades ning avalikule haldusele ja avalikele institutsioonidele püsiv mõju. Eelkõige eeldatakse püsivat mõju õigussüsteemi reformide ning korruptsiooni ja rahapesu vastast võitlust puudutavate reformide puhul, mistõttu on oluline, et need reformid ja nende rakendamine oleksid kooskõlas liidu õiguslike nõuetega kohtusüsteemi sõltumatuse kohta. Eriti oluline on asjakohasel viisil kaasata kogu reformimise protsessi käigus sellesse kohtusüsteemi, sidusrühmad ja kodanikuühiskond. Lisaks aitavad paljude erinevate institutsioonide ja avaliku halduse jõupingutused digiteerimise vallas parandada struktuuriliselt avalike teenuste tõhusust ja kvaliteeti. Terviklik reformide pakett, mis hõlmab kõiki haridustasemeid, peaks aitama parandada elanikkonna oskuste baasi. Eeldatakse, et tervishoiu ja sotsiaalhooletamise reformid parandavad tervishoiusüsteemi tõhusust ja tulemuslikkust, mis peaks omakorda parandama elanikkonna tervislikku seisundit ning vähendama erinevate sotsiaal-majanduslike rühmade tervisenäitajate erinevusi.

- (30) Investeerimismeetmed toetavad ja võimendavad eeldatavasti Slovakkia taaste- ja vastupidavuskava struktuurireformide positiivset mõju. Märkimisväärse mahuga investeeringud raudteesüsteemi ajakohastamiseks peaksid tooma kaasa rohkem reisijaid, kes seda säästvat transpordiliiki kasutavad, aidates kaasa rohepöördele ja toetades piirkondlikku sidusust. Keskkonnahoidlikud investeeringud tööstusesse, sealhulgas energia tootmisse, peaksid aitama kaasa tööstuse CO₂ heite vähendamisele ja puhtamale õhule kogu Slovakkias. Ambitsioonikas energiatõhususe programm koos ehitusjäätmekäsitlereforgiga võimaldab renoveerida olemasolevaid hooneid ning avaldab püsivat mõju selle olulise sektori heidete vähendamisele ja parandab ringmajanduse toimimist. Tervishoiuga seotud reforme toetavad investeeringud haiglatesse ja muudesse hooldusasutustesse. Lisaks võimendab investeerimine haridusreforme, näiteks digiseadmete pakkumise, õpetajate koolitamise, kesk- ja kõrgharidusega seotud tõkete eemaldamise või uute lasteaedade ehitamise teel. Grantide ja arenguprogrammide eesmärk on parandada juurdepääsu kõrgharidusele ja selle rahvusvahelistumist. Suur investeerimisprogramm peaks suunama raha ka reformitud teadusuuringute ja innovatsiooni süsteemi, mis muudaks Slovakkia nii äriühingutele kui ka oskustöölisele ligitõmbavamaks. Lisaks oleks sellel oluline potentsiaal mitmekesistada majandust ja suunata seda suurema lisaväärtusega tegevuse poole.
- (31) Taaste- ja vastupidavuskava püsivat mõju saab täiendada ka taaste- ja vastupidavuskava ning muude programmide, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondidest rahastatavate programmide koostoime abil, eelkõige sügavalt juurdunud territoriaalsete probleemide sisulise lahendamise ning tasakaalustatud arengu edendamisega..

Seire ja rakendamine

- (32) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on taaste- ja vastupidavuskavas pakutud tegevuskord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava, eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja elluviimine.
- (33) Slovakkia loob tervikliku rakendussüsteemi, mida juhivad riiklik rakendus- ja koordineerimisamet, kes vastutab eesmärkide ja sihtide täitmise ning maksete taotlemise eest. Selle ülesande täitmiseks on riiklikul rakendus- ja koordineerimisametil õigus nõuda kõigilt kaasatud pooltelt – s.o rakendajatelt, vahendajatelt, abisaajatelt ja muudelt asjaomastelt isikutelt – teavet reformide ja investeeringute rakendamise olukorra, sealhulgas vastavate eesmärkide ja sihtide kohta. Eesmärkide ja sihtide ulatus ja laad on üldiselt terviklik ja sidus. Eesmärkide ja sihtide ajakava on mõistlik: reformid rakendatakse võimalikult kiiresti, et nendega luua alus investeeringuteks. Eesmärgid ja sihid on hästi kavandatud ning nende kohta on olemas usaldusväärsed näitajad, millega tagada rakendamise ajal korrapärane seire ja hindamine.

- (34) Liikmesriigid peaksid tagama, et rahastu kaudu antavast rahalisest toetusest teavitatakse ja seda kinnitatakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 34. Selleks et aidata liikmesriikidel taaste- ja vastupidavuskava rakendada, võib taotleda tehnilist abi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240¹ loodud tehnilise toe instrumendist.

Kulud

- (35) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused kava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (36) Slovakkia on enamiku taaste- ja vastupidavuskava investeeringute ja reformidega seotud kulude jaoks esitanud usaldusväärsed põhjendused, tõendusmaterjali ja metoodika. Suhteliselt suures ulatuses on esitatud kuluhinnangud, teave ja tõendavad dokumendid. Kasutatavas metoodikas viidatakse sageli võrdväärsetele projektidele, mida Slovakkias lähiminevikus rakendatud on, sealhulgas liidu rahastuse alusel. Kui see ei olnud võimalik, esitati mõistlikud ja põhjendatud hinnangud koos usaldusväärsete arvutustega, võttes aluseks teabe muudest liikmesriikidest või sertifitseeritud ja sõltumatutest institutsioonidest, välja arvatud mõne erandiga. Erinevate kuluhinnangute puhul kasutatud võrdlusalused põhinevad kättesaadaval turuhindadel. Slovakkia on esitanud sõltumatute asutuste tõendusi kuluhinnangute kohta ainult piiratud määral, kuid erinevate komponentide sõltumatu tõendava asutusena on määratud kulutõhususe talitus, mis on rahandusministeeriumi integreeritud osa. Kaitsemeetmed selle sõltumatuse tagamiseks on olnud põhjendatud.
- (37) Väikese arvu meetmete puhul on eesmärgid või kulude võrdlusalused vähem selged, neid on kirjeldatud suhteliselt üldiselt või need põhinevad vähesel võrreldaval teabel või sellisel teabel, mille usaldusväärsust on raskem kontrollida. Mõnel kuluhinnangul ei ole võrreldavaid kulude võrdlusaluseid, mille põhjuseks on sageli investeeringute enneolematu laad (nt taastuenergia, teadus- ja arendustegevus ja innovatsiooni ning digiteerimise valdkonnas). Samal ajal on Slovakkia, arvestades võrdväärsete pretsedentide puudumist ja seda, et alt üles metoodikat on suures osas selgitatud, esitanud nende meetmete kohta siiski piisaval määral selgitusi ja põhjendusi.

- (38) Kuna 2021.–2027. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodi partnerlusleping ja programm ei ole veel kinnitatud, ei ole muid samalaadsete valdkondade projektide rahastusallikaid alati selgelt piiritletud. Siiski on Slovakkia võtnud endale kohustuse kehtestada tugevad kaitsemeetmed tagamaks, et nii strateegia kui ka projekti tasandil välditakse topeltrahastamist, näiteks erinevate sama meetme raames tekkinud kulude rahastamist. Lisaks on taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Liidu finantshuvide kaitse

- (39) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on taaste- ja vastupidavuskavas pakutud tegevuskord ning käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et hoida ära, avastada ja kõrvaldada korruptsiooni, pettusi ja huvide konflikte kõnealuse määruse alusel eraldatud rahaliste vahendite kasutamisel, ning eeldatavasti väldib tegevuskord tõhusalt topeltrahastamist kõnealuse määruse kohasest rahastust ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kasutamist, millega edendatakse liidu õiguse järgimist ja tagatakse selle täitmine, sealhulgas korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning liidu eelarve kaitsmiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 1).

- (40) Üldiselt on Slovakkia kontrollide ja auditite eest vastutavate poolte määramine hästi lahti seletatud ning on selgelt kirjeldatud auditeerimisasutuse sõltumatust ja tema funktsioonide eraldamist, sealhulgas seda, kuidas on see ette nähtud Slovakkia õigusaktides. Rahalise toetuse maksetega seotud taotluste, haldaja kinnituse ning auditite kokkuvõtte koostamise ja edastamise eest vastutab riiklik rakendus- ja koordineerimisamet. Samuti on kirjeldatud auditites osalevaid pooli, nendevahelisi suhteid ja nende haldussuutlikkust. Kättesaadavaks on tehtud põhjalik teave rikkumistega võitlemiseks võetud meetmete ja selle kohta, kes nende meetmete eest vastutab. Vastutavaid isikuid koolitatakse ning õigusaktides nähakse ette rikkumistest teatajate kaitse. Rikkumistest teatamise amet hakkab eelduste kohaselt täielikult tööle 2021. aasta septembris. Rakendavate ministeeriumide / ametite tehtavate halduskontrollide raames ei kontrollita mitte ainult raskete rikkumiste puudumist, vaid ka eesmärkide ja sihtide saavutamist. Lõplikke vahendite saajaid käsitlevate andmete kogumiseks, hoidmiseks ja kättesaadavaks tegemiseks mõeldud korda ja mehhanisme on selgitatud ning määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktis d sätestatud dokumentide säilitamise kohustus on määratud rakendusasutustele ja abisaajatele. Rahastu rakendamise seirega seotud teabehoidlasüsteem peaks esimese maksetaotluse esitamise ajaks olema loodud ja töökorda seatud. Süsteemil peaksid olema vähemalt järgmised funktsioonid: a) tagada andmete kogumise ning eesmärkide ja sihtide täitmise seire ning b) koguda ja säilitada määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punkti d alapunktide i–iii kohaseid andmeid ja tagada neile juurdepääs. Selleks tuleb lisada asjakohane eesmärk.

- (41) Topeltrahastamise avastamise ja vältimise meetmed on täielikult hõlmatud. Riiklik rakendus- ja koordineerimisamet töötab selle nimel, et koordineerida rahastu rakendamises osalevaid pooli. Taaste- ja vastupidavuskavast ilmneb selgelt, et rahastu ja ühtekuuluvuspoliitika rahastuse eest vastutavad koordineerivad asutused suhtlevad omavahel, et vältida programmitöö ja rakendamise etapis topeltrahastamist. Kuigi rakendamise etapis topeltrahastamise vältimiseks tehtavate kontrollidega seotud kord ei ole väga üksikasjalik, on Slovakkia võtnud endale kohustuse kehtestada tugevad kaitsemeetmed, millega tagada, et nii strateegilisel kui ka projekti tasandil välditakse topeltrahastamist. Taaste- ja vastupidavuskavas on esitatud põhjalik teave haldusasutuste Slovakkias rahastu rakendamise ja auditeerimisega seotud haldussuutlikkuse kohta. Samuti kirjeldatakse põhjalikult taaste- ja vastupidavuskava rakendamise kontrollide tegevate mitmesuguste asutuste seadusjärgseid volitusi. Siiski põhineb suur osa õiguslikust alusest taaste- ja vastupidavusraha seadusel, mis on veel eelnõu etapis. See tähendab, et koordineerimisasutuse ja kõigi muude rakendusasutuste volituste ja pädevuse täpne kohaldamisala avaldatakse tõenäoliselt alles pärast kava vastuvõtmist. Taaste- ja vastupidavusraha seadus on esimese maksetaotluse ajaks jõustunud ning see ei erine sel ajal taaste- ja vastupidavuskavas esitatuga võrreldes märkimisväärselt. Selleks tuleb lisada asjakohane eesmärk. Selle eesmärgi ning põhjenduses 40 osutatud eesmärgi täitmine on rahastu raames tehtavate väljamaksete (välja arvatud eelmaksete) eeltingimus.

- (42) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) meetmeid, millega tagatakse reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimisel sidus tegevus.
- (43) Slovakkia taaste- ja vastupidavuskava hõlmab terviklikku reformide ja investeeringute paketti, mis tugevdavad üksteist vastastikku ja soodustavad veelgi reformide tegemist. Taaste- ja vastupidavuskava keskmes on kolm omavahel ühendatud sammast – innovatiivne, kestlik ja heas seisundis riik – ja viis peamist poliitikavaldkonda, mis viiakse ellu 18 komponendi raames. Valdondlikes komponentides, näiteks haridusega seotud komponentides, ja horisontaalselt erinevate komponentide lõikes, näiteks avalike hoonete renoveerimisele energiatõhususe nõuete kohaldamise või avaliku halduse digipöörde puhul, tagatakse nendevaheline koostoime. Taaste- ja vastupidavuskavasse on süstemaatiliselt lisatud investeeringud uutesse infosüsteemidesse ja andmetega seotud vahenditesse. Iga komponendi reformid ja investeeringud on selgelt tasakaalus. Mõne reformi puhul eeldatakse valdkondadevahelist mõju kulutuste tõhususele, näiteks riigihangetega seotud õigusaktide läbivaatamise või ettevõtluskeskkonna ja õigussüsteemi parandamise puhul. Üldiselt on reformid koondunud esimestele aastatele (näiteks haiglavõrgustiku optimeerimine, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimise reform), et luua tingimused tõhusaks investeerimiseks. Ühtekuuluvuspoliitika rahastuse raames toetatav täiendavus on selge, komponentide puhul esile toodud ning taaste- ja vastupidavuskava tasandil praeguse etapi puhul võimalikus ulatuses kokku võetud. Kõike ei ole veel täielikult piiritletud, kuna nii partnerlusleping kui ka programm on veel lõplikult kinnitamata.

Võrdõiguslikkus

- (44) Taaste- ja vastupidavuskavas on rida meetmeid, millega käsitletakse eeldatavasti riigis esinevaid probleeme seoses soolise võrdõiguslikkusega ning võrdsete võimalustega kõigile. Soolise võrdõiguslikkuse osas on taaste- ja vastupidavuskavas nähtud ette varajase hoiatamise süsteem, et ennetada haridussüsteemist varakult lahkumist, mis mõjutab ebaproportsionaalselt ebasoodsa taustaga naisi. See süsteem sisaldab ka juhendamise ja järeleaitamisega seotud võimalusi. Selleks et tegeleda lasteaedade puuduliku kättesaadavuse ning selle mõjuga naiste osalemisele tööturul ja laste õpitulemustele hilisemas elus, tuleks luua alates kolmeaastaste laste jaoks seadusjärgne õigus koolieelses haridusasutuses koha saamiseks. Kaasavat haridust käsitlev taaste- ja vastupidavuskava osa sisaldab reforme ja investeeringuid, millega luua hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks tugimeetmete süsteem, ajakohastada õpetajate koolitamise programme, vähendada hariduses segregatsiooni ja edendada tõrjutud roma kogukondades lapsehoiu teenuseid, samuti parandada ebasoodsas olukorras õpilaste juurdepääsu kõrgharidusele. Mitmes taaste- ja vastupidavuskava osas käsitletakse puuetega inimeste olukorda ja vajadusi, sealhulgas hoonete renoveerimise ja parema ligipääsetavuse, säästva transpordi, digiteerimise ning sotsiaalhoolekande ja vaimse tervisega seotud ravi vallas. Samuti on käsitletud probleeme, millega puutuvad kokku vanemad inimesed, eelkõige pakkudes tuge nende digioskuste arendamiseks ja parandades hoolduse, sotsiaalhoolekande ja tervishoiu süsteemide kvaliteeti ja kättesaadavust pikas perspektiivis. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka horisontaalset mehhanismi, mille abil saab rakendamise etapis võtta arvesse soolist võrdõiguslikkust ja võrdseid võimalusi kõigile.

Julgeolekualane enesehindamine

- (45) Slovakkia taaste- ja vastupidavuskavas kinnitatakse, et määruse (EL) 2021/241 kohane digivõimekusse tehtud investeeringute julgeolekualane enesehindamine kui osa uute IT-süsteemide arendamise analüüsist ja kujundamisest peaks eeldatavasti moodustama rakendamisetapi lahutamatu osa. Slovakkia kavatseb digitaalse ühendatusega seotud investeeringuid rahastada muudest allikatest.

Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid

- (46) Taaste- ja vastupidavuskavas tehakse ettepanek mitme piiriülese projekti kohta peamiselt digipöörde soodustamiseks. See peaks võimaldama väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel saada kasu Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste võrgu teenustest. Teiste projektide hulka kuuluvad muu hulgas investeerimine kõrgjõudlusega andmetöötlusse, et osaleda Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötuse ühisettevõtte projektis, ning võimalik osalus liidu kvantkommunikatsiooni ja plokiahela taristus, valmistades ette piiriülesed ühendused kõigi naaberliikmesriikidega. Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab meedet, mille raames tugevdatakse elektriühendust Ungariga, mis võimaldab ühendada riigisisese võrguga rohkem riigisiseseid taastuvaid energiaallikaid. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab tuge Slovakkiale ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi projektides laialdasemaks osalemiseks, mis peaks julgustama äriühinguid looma väga innovatiivseid projekte ning julgustama uurijaid ja ettevõtjaid osalema rahvusvahelistes konsortsiumides, mis peaks omakorda edendama rahvusvahelistumist.

Konsulteerimisprotsess

- (47) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab selle ettevalmistamise ja rakendamise jaoks toimunud konsulteerimisprotsessi kokkuvõtet. Ettevalmistused algasid 2020. aasta suvel. Taaste- ja vastupidavuskava analüütilise aluse andis 2020. aasta oktoobris avaldatud ja sidusrühmade osalusel koostatud riiklik integreeritud reformikava. Alates 2020. aasta sügisest võeti ettevalmistustes arvesse suurema hulga sidusrühmade ja avalikkusega korraldatud konsultatsioone. Standardse ministeeriumidevahelise konsulteerimismenetluse käigus laekus ligi 2 500 märkust. Ametiasutused tegid jõupingutusi selleks, et üldsuse ja sidusrühmade sageli keskkonna- ja kliimaküsimusi käsitlevaid ettepanekuid arvesse võtta. COVID-19 pandeemia tõttu korraldati enamik avalikke üritusi veebis.
- (48) Taaste- ja vastupidavuskava rakendamise etapi jaoks luuakse eeldatavasti valitsuse nõukogu, mis tegutseb nõuandva organina, et tagada struktureeritud dialoog peamiste sidusrühmadega. On oluline, et kogu taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud investeeringute ja reformide rakendamise käigus kaasatakse sellesse kõik kohalikud asutused ja asjaomased sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid, et tagada kõiki asjaga seotud osalejate isevastutus.

Positiivne hinnang

- (49) Pärast seda, kui komisjon on andnud Slovakkia taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 kehtestatud hindamiskriteeriumidele kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga, tuleks käesolevas otsuses sätestada taaste- ja vastupidavuskava elluviimiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb taaste- ja vastupidavuskava elluviimiseks tagastamatu rahalise toetuse vormis kättesaadavaks.

Rahaline toetus

- (50) Slovakkia taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 6 575 000 000 eurot. Kuna taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele ning selle hinnanguline kogukulu on Slovakkia jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Slovakkia taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema võrdne Slovakkia jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga.

- (51) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 ajakohastatakse Slovakkia maksimaalse rahalise toetuse arvutust 30. juuniks 2022. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 23 lõikele 1 peaks Slovakkia jaoks ette nähtud summa, mis ei ületa kõnealuse määruse artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud maksimaalset rahalist toetust, olema võimalik siduda juriidiliste kohustustega 31. detsembriks 2022. Vajaduse korral peaks nõukogu pärast maksimaalse rahalise toetuse ajakohastamist muutma komisjoni ettepaneku põhjal põhjendamatu viivitusega käesolevat otsust, et lisada sellesse ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on arvutatud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 11 lõikega 2.
- (52) Antavat toetust rahastatakse laenust, mille komisjon võtab liidu nimel nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 artikli 5 alusel¹. Toetust tuleks maksta osamaksetena, kui Slovakkia on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava elluviimisega seotud asjaomased eesmärgid ja sihid.
- (53) Slovakkia on taotlenud eelmakset, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. See summa tuleks teha Slovakkiale kättesaadavaks määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohase lepingu (edaspidi „rahastamisleping“) jõustumise korral ja sellega kooskõlas.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

- (54) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muudest liidu programmidest kui rahastu, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse alutada eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Slovakkia taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Rahaline toetus

1. Liit teeb Slovakkiale tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 6 328 586 359 eurot¹. 4 642 807 510 eurot on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Slovakkia jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on 6 328 586 359 eurot või rohkem, on alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega lisaks 1 685 778 848 eurot. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Slovakkia jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on väiksem kui 6 328 586 359 eurot, on ajakohastatud maksimaalse rahalise toetuse ja 4 642 807 510 euro suuruse summa vahe võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõikes 8 sätestatud menetlusele.

¹ See summa vastab rahalisele toetusele, millest on arvestatud maha Slovakkia proportsionaalne osa määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest ning mis on arvutatud kooskõlas kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodikaga.

2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Slovakkiale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 822 716 227 eurot, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. Komisjon võib eelmaksed ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse rahastamislepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt rahastamislepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Slovakkia on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjakohased eesmärgid ja sihid. Tingimusel, et lõikes 1 osutatud juriidilised kohustused jõustuvad, peab Slovakkia täitma toetuse väljamaksmiseks eesmärgid ja sihid hiljemalt 31. augustil 2026.

Artikkel 3

Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Slovaki Vabariigile.

...

Nõukogu nimel

eesistuja
